

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou v právní věci žalobce: **J. Š.**, bytem A., proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí** se sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2, v řízení o žalobě ze dne 30.5.2011 proti rozhodnutí **Krajského úřadu Karlovarského kraje**, se sídlem Závodní 353/8, 360 21 Karlovy Vary – Dvory, ze dne 25.5.2011 č.j. X o příspěvek na živobytí,

t a k t o :

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Zákonem č. 366/2011 Sb. došlo i ke změně zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, proto s účinností od 1.1.2012 je žalovaným **Ministerstvo práce a sociálních věcí** se sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2, na něhož přešla působnost krajských úřadů, a nikoli Krajský úřad Karlovarského kraje (dále jen **KÚ**), který byl odvolacím orgánem do 31.12.2011 (§ 77 odst. 1), jehož rozhodnutí ze dne 25.5.2011 bylo žalobou napadeno.

Včasnou žalobou ze dne 30.5.2011 s připojenou kopií napadeného rozhodnutí se žalobce domáhá přezkoumání rozhodnutí KÚ ze dne 25.5.2011 č.j. X, jímž bylo k jeho odvolání změněno rozhodnutí Městského úřadu Aš, odbor sociálních věcí a zdravotnictví (dále jen **MěÚ**), č.j. X vydané dne 18.4.2011 ve výrokové části tak, že slova „v souladu s § 21 a § 66“ se doplňují slovy „ust. § 23 písm. a), § 24 odst. 1 písm. e), § 76 odst. 3“ a ve zbylé části bylo potvrzeno napadené rozhodnutí, kterým byla v souladu s § 21 a § 66 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi (dále jen **zákon**), žalobci přiznána dávka pomoci v hmotné nouzi příspěvek na živobytí ve výši 2020,-Kč měsíčně od března 2011 na základě žádosti ze dne 8.3.2011, neboť je od 07.03.2011 veden v evidenci úřadu práce bez nároku na podporu v nezaměstnanosti a podporu při rekvalifikaci a ve sledovaném období 3 kalendářních měsíců (prosinec 2010, leden a únor 2011) neměl žádné započitatelné příjmy,

byl mu vyplacen příspěvek na bydlení v celkové výši 3.315,-Kč, když bydlí na ubytovně na základě nájemní smlouvy; žalobce rovněž uvedl, že soudem stanovené měsíční výživné ve výši 1.500,-Kč nehradí a dluh činí celkovou částku 18.000,-Kč.

Žalobce v podané žalobě mimo jiné uvedl, že odůvodnění rozhodnutí ze dne 25.5.2011 se nezakládá na právnickém odůvodnění a vůbec se nezabývá jeho námitkami, jen kolegiálně přitakává prvoinstančnímu rozhodnutí; jde o rozhodnutí proti správnímu řádu, nedodržující právní rámec, jsou mu odepírána základní práva a je diskriminována jeho osoba. Dále namítal, že správní orgány nepřihlédli při stanovení příspěvku na živobytí ke znění § 24 odst. 1 písm. e) zákona o pomoci v hmotné nouzi v části „... nejde-li o osobu, které vznikl dluh na výživném až po podání žádosti o příspěvek na živobytí a která z důvodu nedostatečného příjmu podala soudu návrh na zrušení nebo snížení výživného“, když jeho dluh na výživném vznikl až po podání žádosti o příspěvek na živobytí. Závěrem žalobce navrhl vydání rozsudku, jímž bude rozhodnutí zrušeno a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení pro nezákonnost a překročení správním orgánem zákonem stanovené meze.

V odůvodnění napadeného rozhodnutí ze dne 25.5.2011 popsal KÚ průběh řízení a mimo jiné uvedl, že v MěÚ nepochybil vydáním rozhodnutí o přiznání příspěvku na živobytí žalobci ve výši 2020,-Kč měsíčně od března 2011, která byla stanovena v souladu se zákonem částkou existenčního minima z důvodu dluhu na výživném ve vyšší výši než trojnásobek stanovené měsíční splátky s odkazem na § 21 odst. 1 a § 24 odst. 1 písm. e) zákona. Dále bylo k námitce žalobce uvedeno, že zákonem č. 259/2008 Sb. vyhlášeným dne 25.06.2008, došlo i ke změně zákona o pomoci v hmotné nouzi, neboť byl mimo jiné § 24 odst. 1 doplněn o písmeno e). Také bylo uvedeno, že dle § 23 zákona činí výše příspěvku na živobytí za kalendářní měsíc rozdíl mezi částkou živobytí osoby (§ 24 odst. 1) a příjmem osoby (§ 9 odst. 2), není-li osoba společně posuzována s jinými osobami (§ 2 odst. 1).

V písemném vyjádření ze dne 26.7.2011 nesouhlasil KÚ, aby soud o věci samé rozhodl bez jednání, a navrhl zamítnutí žaloby s odkazem na odůvodnění rozhodnutí ze dne 25.5.2011 obsahující dostatečné a logické vysvětlení důvodů rozhodnutí. Mimo jiné podotkl, že žalobce před podáním žádosti o příspěvek na živobytí, tj. přede dnem 08.03.2011, neměl nárok na přiznání příspěvku na živobytí, neboť byl dne 29.08.2010 sankčně vyřazen z evidence uchazečů o zaměstnání vedené úřadem práce, takže nebyl v daném období, tj. od 29.08.2010 do 28.02.2011, osobou v hmotné nouzi. Také bylo připomenuto, že žalobce do žaloby uvedl, že vzal zpět svůj návrh na zrušení výživného, tudíž má stále povinnost platit výživné na nezletilou dceru. Připomenuto rovněž bylo, že podpisem žádosti dal žalobce svůj výslovný souhlas (§ 41 zákona) k tomu, aby státní orgány a další právnické a fyzické osoby sdělily příslušnému úřadu, který o dávce rozhoduje nebo ji vyplácí, výši příjmu, údaje o přihlášení se k trvalému pobytu a další údaje o žadateli v rozsahu potřebném pro rozhodování o nároku na dávku, její výši a výplatu a pro posuzování dle § 16 zákona. KÚ i MěÚ vycházel z podkladů, které jsou buď v listinné podobě předané osobně žalobcem, nebo uvedené v informačním programu OK NOUZE (obsahuje údaje o dávkách a jejich výši, o poživatelích těchto dávek a žadatelích o tyto dávky a osobách s nimi společně posuzovaných), se kterým pracují všechny orgány zabývající se poskytováním dávek.

Ze zasláního správního spisu vedeného ohledně žalobce soud zjistil, že jeho obsah odpovídá údajům uvedeným v rozhodnutí žalovaného ze dne 25.5.2011 i v jeho vyjádření ze dne 26.7.2011 a obsahuje mimo jiné písemnosti týkající se žalobce:

- *žádost žalobce o příspěvek na živobytí; doklad o výši měsíčních příjmů* za prosinec 2010, leden až únor 2011 (příjmy 0,-Kč); informace o užívaném bytu (nájemní bydlení, výše nájemného 3.800,-Kč); *prohlášení o stanovené vyživovací povinnosti a jejím plnění* – výživné ve výši 1500,-Kč ve prospěch nezl. T. B., dluh ve výši 18.000,-Kč (informace platné k poslednímu dni měsíce 2/2011); *prohlášení o celkových sociálních a majetkových poměrech* žalobce (žalobce je nemajetný) vše ze dne 8.3.2011;
- kopii nájemní smlouvy uzavřené mezi žalobcem a majiteli Z. L.a K. L. (nájem na dobu určitou od 26.2.2011 do 25.2.2012, nájemné 3.800,-Kč za pokoj č. 24 v domě Kostelní 17/14 Aš) ze dne 11.2.2011 a kopii dokladu o zaplacení ubytování žalobcem dne 11.2.2011 za únor 2011 ve výši 3.800,-Kč;
- kopii rozsudku Okresního soudu v Chebu ze dne 14.10.2004 č.j. 15 P 2/2000-37 o zvýšení výživného na nezl. T. B. na částku 1.500,-Kč měsíčně (výrok I.) a rozhodnutí, že žalobce dluží na výživném za dobu od 1.7.2003 do 31.10.2004 částku 16.000,-Kč a o povinnosti tento dluh splácet v pravidelných splátkách 1.000,- Kč (výrok II.);
- kopii průkazu uchazeče o zaměstnání vystaveného žalobci dne 7.3.2011 Úřadem práce v Chebu;
- protokol ze dne 28.3.2011 s tímto sdělením: „*P. Š. nedoloží rozpis služeb. Je seznámen s tím, že celá částka 3.800,-Kč bude započítána do nájmu – uvádí, že všechny služby má uvedeny v měs. nájemném.*“;
- rozhodnutí MěÚ ze dne 15.4.2011 vypravené dne 18.4.2011 a včasné odvolání žalobce proti němu ze dne 20.4.2011, které je dle něho matoucí a nezákonné, je použito ustanovení § 24 odst. 1 písm. e) a zároveň „*k tomuto použít osobní výklad, navíc toto ustanovení zákona o pomoci v hmotné nouzi není*“;
- rozhodnutí KÚ ze dne 25.5.2011 doručené žalobci dle doručky dne 27.5.2011 (pr. moc dne 27.5.2011);
- volná příloha - listiny obsahující informace z programu Oknouze/OKslužby.

Žalobce v podání ze dne 16.8.2011 po doručení vyjádření KÚ sdělil nesouhlas s rozhodnutím ve věci samé bez jednání a uvedl, že je prokazatelné, že dluh na výživném vznikl „až po podání příspěvku na živobytí“ a ohledně sankčního vyřazení z evidence úřadu práce podal u Městského soudu v Praze správní žalobu. Dále rozšířil žalobu o nový žalobní bod ohledně postupu žalovaného dle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu (**zákon č. 500/2004 Sb.**), k němuž však nelze přihlídnout s ohledem na uplynutí lhůty dvou měsíců (*od doručení rozhodnutí KÚ*) pro rozšíření žaloby o další žalobní body.

Následně KÚ dne 24.8.2011 mimo jiné uvedl, že rozšíření žaloby o další žalobní bod je s ohledem na příslušné lhůty třeba odmítnout, jelikož rozšíření mohlo být provedeno pouze do 27.7.2011. Poté žalobce v podání ze dne 29.8.2011 uvedl, že opravuje své vyjádření ze dne 16.8.2011 tak, že se nejedná o rozšíření, ale o doplnění řádně uplatněného žalobního bodu v žalobě ze dne 6.6.2011 (poznámka soudu: *tato změna na věci nic nemění, obsahově se jednalo o zcela novou námitku, která je již v daném stádiu řízení neúčinná*).

Ústního jednání u zdejšího soudu dne 31.10.2012 se nezúčastnil žalobce ani žalovaný, který ale písemně dne 18.10.2012 omluvil nepřítomnost u jednání, souhlasil s jednáním v jeho nepřítomnosti a navrhl zamítnutí žaloby jako věcně nedůvodné podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen **s.ř.s.**).

Podle § 4 odst. 1 písm. a) s.ř.s. soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen „správní orgán“). Dle § 31 odst. 2, 3 s.ř.s. ve věcech pomoci v hmotné nouzi *rozhoduje specializovaný samosoudce*, který má práva a povinnosti předsedy senátu. Pro soud je rozhodující skutkový a právní stav v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.), tedy v této věci *stav k datu 25.5.2011*.

V dané věci se jedná o dávku upravenou v §§ 21 až 32 zákona ve znění účinném do 31.12.2011 (*příspěvek na živobytí*).

Dle § 21 odst. 1 zákona má nárok na příspěvek na živobytí osoba v hmotné nouzi podle ust. § 2 odst. 2 písm. a), jestliže její příjem a příjem společně posuzovaných osob (§ 9 odst. 2) nedosahuje částky živobytí posuzovaných osob. Co se považuje za příjem pro účely tohoto zákona, stanoví § 9 zákona s odkazy na další právní předpisy. Rozhodným obdobím, za které se zjišťuje příjem pro účely posuzování vzniku nároku na dávku, je dle uvedeného zákona období 3 kalendářních měsíců předcházejících měsíci, ve kterém se posuzuje nárok na dávku nebo její výši (§ 10). Při stanovení částky živobytí osoby a společně posuzovaných osob se vychází z ust. § 24 zákona v návaznosti na § 3 zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů, které stanoví částky existenčního a životního minima osoby (existenční minimum osoby činí 2020,-Kč).

Podle § 24 odst. 1 písm. e) zákona u osoby, která dluží na výživném pro nezletilé dítě částku vyšší než trojnásobek měsíční splátky stanovené rozhodnutím soudu, nebo vyšší než částku, která by připadala na 3 měsíce, je-li plnění vyživovací povinnosti stanoveno jiným způsobem, částku existenčního minima, nejde-li o osobu, které vznikl dluh na výživném až po podání žádosti o příspěvek na živobytí, a která z důvodu nedostatečného příjmu podala soudu návrh na zrušení nebo snížení výživného. V souladu s tímto ustanovením si tato osoba nemůže žádným zákonem stanoveným způsobem částku živobytí zvýšit, vyjma zvýšení částky živobytí z důvodu nutnosti dietního stravování. Tato sankce, snížení částky živobytí na částku existenčního minima, se v souladu s uvedeným ustanovením také netýká např. osoby, u které se nezkoumá snaha zvýšit si příjem vlastní prací (§ 11 odst. 3 uvedeného zákona).

V této věci se podanou žalobou domáhal žalobce zrušení napadeného rozhodnutí KÚ z důvodů v ní uvedených, jelikož se pravděpodobně domníval, že mu měla být přiznána částka životního minima (tj. 3.126,-Kč dle § 5 odst. 1 zákona č. 110/2006 Sb.) a nikoli existenčního minima (2.020,-Kč dle § 5 odst. 1 zákona č. 110/2006 Sb.), což jednoznačně nevyjádřil. Soud však neshledal ze strany správních orgánů taková pochybení, která by odůvodňovala zrušení napadeného rozhodnutí, neboť rozhodnutí KÚ i MěÚ jsou srozumitelná i přezkoumatelná. Ve svém rozhodnutí se KÚ vypořádal dostatečným způsobem v podstatě s nekonkrétními odvolacími námitkami žalobce uplatněnými v odvolání ze dne 20.4.2011, ač žalobce je přesvědčen o opaku. Žalobní body uplatněné v žalobě proto soud neshledal důvodnými, i když se nejspíše žalobce domnívá, že nemělo být vycházeno z existenčního minima, protože dle něho dluh na výživném pro nezletilou dceru T. vznikl až po podání žádosti o dávku, čímž chtěl zřejmě vyjádřit, že výše příspěvku na živobytí tak byla chybně stanovena podle existenčního minima, avšak tuto námitku neuplatnil v odvolání proti

rozhodnutí MěÚ, ale až v žalobě, tudíž se k ní KÚ ve svém rozhodnutí nemohl vyjádřit. Žalobce neprokázal vznik dluhu na výživném až po podání žádosti o dávku příspěvek na živobytí, jelikož z prohlášení o stanovené vyživovací povinnosti a jejím plnění ze dne 8.3.2011 vyplývá, že má stanoveno výživné ve prospěch nezl. T. ve výši 1500,-Kč, které neplatí a výše dluhu je 18.000,-Kč.

S ohledem na shora uvedené soud proto žalobě žalobce nevyhověl a žalobu zamítl jako nedůvodnou (*výrok I. rozsudku*) dle § 78 odst. 7 s.ř.s., v němž je stanoveno, že soud zamítne žalobu, není-li důvodná.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1, 2 s.ř.s. tak, jak je ve *výroku II. rozsudku* uvedeno. Žalobce neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží a žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost *ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení* ve dvou písemných vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. *Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.* Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. *V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.*

V Plzni dne 31. října 2012

JUDr. Alena Hocká
samosoudkyně